

29 EKİM VE İŞÇİ SINIFIMIZ

Aydınlık Gazetesi, 29 Ekim 2013

Yıldırım Koç

Türkiye Cumhuriyeti, insanları kulluktan özgür yurttaşlığa yükseltti. Bu dönüşümden en çok yararlananlar, kadınlar ve işçi sınıfı oldu.

Osmanlı döneminde 1868-1876 yılları arasında yayımlanan Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye), işçiyi “ecir, nefsin kiraya veren kimse” (Madde 413) olarak tanımlıyordu ve işçiler lehine bir düzenleme getirmiyordu. Çalışma süresi de, gün doğumundan ikindiye yahut gün batışına kadar çalışılmak üzere o yerdeki geleneğe göre belirleniyordu (Madde 495). O yılları yaşamış olanların aktardıklarına göre, özellikle Çukurova bölgesinde büyük toprak sahipleri tarım işçilerinin daha uzun süre çalışmalarını sağlamak amacıyla müezzinlere rüşvet verirler, sabah ezanını normal vaktinden daha erken, akşam ezanını da daha geç okuttururlarmış.

1876 Anayasası, milletvekili seçilebilmek için “bir kimsenin hizmetkârlığında bulunmama” koşulunu arıyordu. Seçimlere ilişkin diğer bir düzenleme ise, seçilme hakkını, “az çok emlak sahibi bulunma” koşuluna bağlıyordu. İşçinin milletvekili seçilme hakkı yoktu. Anayasada sendikada kurma veya örgütlenme hakkına ilişkin bir düzenleme bulunmuyordu. Toplu pazarlık ve grev söz konusu değildi.

Osmanlı Devleti döneminde işçiyi koruyucu önemli düzenlemeler yapılmadı. Yapılanlar ise, işçilerin bu doğrultudaki örgütlü mücadeleleri ve eylemlerinin sonucu olmaktan çok, ücretli işgücü yetersizliği koşullarında üretimin sürekliliğini sağlayabilmek amacına yönelikti.

İşçi sınıfının bir parçasını oluşturan devlet memurlarının aylıkları da düzenli olarak ödenmezdi.

Özellikle II. Abdülhamit döneminde (1876-1909) işçilerin kendi çıkarlarını korumak amacıyla dernekler, sendikalar veya siyasal partiler kurmaları kesinlikle yasaktı.

İşçilerin ve memurların kaderi cumhuriyetle değişti.

İşçilerin ve memurların birçok sorunları oldu; ancak bunların çözümü konusunda önemli adımlar da atıldı. Ülke, halkçılık ve devletçilik anlayışıyla kapitalist yolda ilerlerken, özellikle iktisadi devlet teşekküllerinde çalışan işçilerin ve memurların çalışma ve yaşam koşullarında ciddi iyileştirmeler sağlandı.

Bugün İran’da mollalar yönetimdedir. İran’da özgür sendikalar yoktur. İşçilerin sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev hakları konusunda büyük kısıtlamalar vardır. İşçiler, devletin kontrolü altındaki kurumlarda örgütlenmektedir.

Bugün laiklik düşmanı Suudi Arabistan’da sendikalaşma yasaktır. İşçilerin toplu pazarlık hakkı yoktur. Grev yapanlar acımasızca cezalandırılmaktadır.

Taliban’ın yönetimi altındaki Afganistan’da, gericilerin yönetimindeki Sudan’da ve benzeri ülkelerde, sendikal hak ve özgürlüklerden söz etmek olanaksızdır.

29 Ekim, Türkiye’nin Atatürk’ün önderliğindeki demokratik devriminin dönüm noktalarından biridir.

Bu tarihte kurtuluş tamamlanmış, kuruluşa geçilmiştir.

Bu kuruluş sürecinde nüfusun yüzde 80’inden fazlası köylerde, büyük bir yoksulluk ve bilgisizlik içinde yaşamaktaydı.

İşgücünden başka satacak birşeyi olmayan işçilerin vasıflıları, “devlet memuru” yapılarak önemli haklara kavuşturuldu.

Tam mülksüzleşmemiş kesimler de, özellikle iktisadi devlet teşekküllerinde çalıştıklarında önemli haklardan yararlandı.

29 Ekim, Türkiye demokratik devriminin, bir ulus devletin kurulması, bir ulusun yaratılması ve insanların kulluktan kurtarılması mücadelesinin onurlu bir aşamasıdır.

29 Ekim’de görevimiz, Atatürk’ün önderliğinde gerçekleştirilen devrimleri, daha da geliştirerek korumak ve böylece sınıfsız ve sömürsüz bir dünya ve Türkiye mücadelesine de katkıda bulunmaktır.